

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

BEKESZTŐI SZÁLLÁS

NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.

Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz., és J. Haasensteln és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÉVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre

Félévre

1 frt.

2 „

Nyilatkozat.

Magány körülményeim úgy alakulván, hogy a „Székely Hirlap“ szerkesztése által igényelt munkát és időt nem fordíthatnám oly mérvben ez ügyre, mint azt e vállalat megkívánja: kényszerítve vagyok a lap szerkesztésétől visszalépni.

Ha e visszalépés által a párt és ügy érdeke volna veszélyeztetve: kötelességemnek ismerném saját körülményeimet a köznek alárendelni: miután azonban oly erő foglalja el e visszalépésem által megürült tért, melynek a „Székely Hirlap“ szellemi része eddig is legtöbbet köszönhetett: nem csak aggodalom nélkül, de sőt készséggel engedek helyet tisztelt barátomnak, Horváth Gáspárnak, s midőn a t. közönség szíves pártfogását részére teljes bizalommal kikérem, remélem, hogy azon közreműködés, melylyel — csekély erőmhöz mérve — e lapot ezután is támogatni kívánom, fönn fogja tartani azon szellemi láncolatot, mely köztem és a t. közönség között a „Székely Hirlap“ által kifejtett, s mely egyedül képes ellensúlyozni azon tagadhatlanul fáradsalmas munkát, melyet egy vidéki lap bár ily összeállítására is igénybe vesz.

Maros-Vásárhelytt, 1870. márcz. 22.

Szász Béla.

Előfizetési fölhívás

„SZÉKELY HIRLAP“

politikai és vegyestartalmu közlöny

hatodik évnegyedére.

A „Székely Hirlap“ eddigi szerkesztője, Szász Béla tisztelt barátom, magánügyei miatt visszavonulván, e lap szerkesztését ápril 1-étől alólírott veszi át.

Ismét egy „obscurus“ név, egy vidéki kis lap élén! mondják. Igazuk van. Azonban, merényletemet: hogy ösmeretlenségem esendjéből, a napi irodalom zajos terére léptem, e lap belmunkatársai, s különösen eddigi szerkesztője az iránt

tett biztosításait, hogy szellemi segélyüket tőlem sem fogják megvonni, ha nem mentik is, legalább megfejtik.

E lap ócska jogosultsága eddigi létezésében nyer kifejezést.

Politikai iránya marad a mi volt. — Nagy politikát nem űz, megelégszik „a Deák-párt vidéki Közlönye“ szerény czimével.

Egyelőre a berendezés és külalak is a régi marad.

Előfizetési díj, mely a régi mód szerint, Wittich József helybeli könyvkereskedéséhez, akár főtanodai nyomdász Imreh Sándorhoz utasítandó.

Egész évre 4 frt o. é,

Félévre 2 „ „ „

Negyedévre 1 „ „ „

Ezek után távol a „novus homo“ nyegle s tolakodó ígéreiteitől; csak annyit kérek a t. cz. olvasó közönségtől: függeszse fel kárhóztató ítéletét, míg az eredménynyel megösmarkedett: mely mint t. munkatársaim ígért, s elvtársaim elvárt közreműködése után vélem, egy vidéki laphoz jogosan kötött igényeknek, nem csak akar, de meg is fog felelni.

A kis óra mutathat helyesen, ha nem mondja is a városnak; a kis mécs terjeszthet jótékony világot, szűk körében, ha nem lépik is mindjárt versenyre a nappal.

Maros-Vásárhelytt, 1870. márc. 24.

Horváth Gáspár.

Hat előfizető után, — ámbár gyűjtőleveket nem küldünk, egy tisztelet példánnyal csakugyan szolgálunk.

Egy akadály, mely nem leküzdhetetlen.

A városi képviselőtestület mult szombati ülését — pár szentesített törvény-cikk kihirdetésén kívül — egészen azon m. belügyminiszteri leirat tárgyalása foglalta el, mely az oly szépen indult, de bizonyos részről csakhamar megakasztott, szesz-megdíjazás tárgyában a napokban érkezett meg.

E lapok olvasói teljesen ismerhetik ez ügyet régebbi önálló czikkeinkből, a városi képv. testület többszöri határozatainak közléseiből s legközelebb-azon terjedelmes föltérjesztésből, melyet az esküdt-közönség, Baruch Jeremiás panasza folytán kelt m. belügyminiszteri fölhívásra küldött az illető helyre, s melyet e lap egész terjedelmében közölt.

Az eddigiekből világosan kitűnt, hogy a kezdeményezés a m. belügyminisztertől indult ki, az szólítván föl a várost, hogy a korcsmárlási jog és a szesz-megdíjazás által teremtsen magának jövedelmi alapot: mire a képv. testület — autonómiájának kétségbevonhatlan jogánál fogva — módozatot dolgozott ki a keblü szesz-megdíjazás ügyében, megállapította a kezelési és árverési föltételeket s a czélt, melyre a begyűlendő jövedelem fordíttassék. Belügyminiszter ur ő nmlga e föltérjesztést minden változtatás nélkül elfogadta, helybenhagyta, megerősítette. Elismerte a város azon jogát, hogy minden, a város területén, elfogyasztott szesz, avagy pálinka, két itczénként fél krajczárnyi díj alá vettessék, mely megdíjazás a kereskedésekben elárusított finomított szesz italokra is határozott szavakban kiterjesztetett: valamint a m. engedélyezési leiratban azon indokolással tagadtatik meg a város azon második kérelme, hogy a szeszgyárosoktól az állami szesz-adó 10 százaléka szedethessék a fogyasztási díjon felül: mivel, ugymond, a szesz-gyárosok a fogyasztási díj által már úgy is terheltetvén, nem volna méltányos, hogy kétszeres rovattal hordozzanak. Emmez engedélyezési leirat tehát természetesen találja, hogy a fogyasztási díj a városi szeszgyárosok által is fizetendő.

Ezek az engedélyezési okmány, idevonatkozó, lényegesebb pontjai. E pontok ellen azonban, mint e lapok olvasói tudják, első sorban Baruch Jeremiásnak kifogásai voltak, s azon czimen, mintha a város a szesz-megdíjazásban, az engedélyezett határokon tulment volna: folyomódott, mely folyamodás eredménye egy újabb belügyminiszteri leirat lón,

melynek tárgyalása a múlt szombati képviselő testületben folyt le.

A leirat maga azon álláspontra van alapítva, mintha az engedélyező leirat, illetőleg a kiviteli módokat magában foglaló árverezési föltételek érvényüket veszítették volna az által, mivel — a haszonbérbe adás meghiusulván — a város a megdíjazást keblileg kezelte. E föltevést azonban a város el nem fogadhatja, mivel a jog egyáltalán el nem évülhet, annyiva kevésbé pedig az által, hogy azt nem egy haszonbérlo, hanem maga a város fogantatosítja. A város e szerint nem tágitthat az első engedélyezési leirat határozataitól, s valami azokban, mint a város joga van elismerni: az most is, ma is kétségbe vonhatlan joga neki, — miután ugyanazon forum két, egymást kizáró, határozatot nem hozhat. Midőn tehát az újabb leirat föl kívánja oldani a megdíjazás alól a kereskedésekben pecsét alatt elárusított finomított szeszitalokat, s midőn szabadnak nyilatkoztatja a magányfogyasztást: ellentétbe jön az előbbi engedélyező leirattal, mely ellenkezés természetes következménye nem az, hogy emez amazt, hanem, hogy emez önmagát semmisíti meg.

A városi képviselő testület továbbá a fölől is meggyőződött e második leirattól, hogy akkor, a midőn ebben a magányfogyasztás a díjazás alól föloldatik, nem csak az engedélyező okmány világos szavaival jön a nm. belügyminiszterium ellentétbe, hanem — végeredményileg — az egyenlőség elvének alkalmazását is meghiusítja. Mert nem csak hogy — mint fentebb említők — az engedélyezési első leirat maga is kimondja, hogy a szeszgyárosok is épen úgy megdíjaztatnak az elfogyasztott szesz-mennyiségekért, mint a város többi lakói, — hanem az által, hogy a magányfogyasztás díjtalannak nyilvánítatik: a magányfogyasztóknak — a **szeszgyárosok egyedüli kivételével** — csak látszólagos engedmény tételik: mert a városi polgár, a magányfogyasztásra is, csak a szesz-mérésekből szerezheti be az elfogyasztandó szesz-mennyiséget, hol pedig csak megdíjazott italt mérnek. A ki tehát nem maga termeli a szeszt, dacára a második leirat látszólagos engedményének, ezután is csak megdíjazott szeszt használhat magányfogyasztásában is. Nem így azonban a szesztermelők, kik ezután megdíjazatlanul fogyasztatnák saját termelményüket. A második leirat tehát egy egész város érdekével, az összes polgárság egyenlőségi jogával szemben, az első engedélyezési okmány határozott kifejezései ellenére, **kiváltságolt** osztályt teremt a **szeszgyárosokban**.

Baruch Jeremiás lehető mellékérdekeit nem is tekintve távolról sem érintve, csak maga e szárazon előadott tény-

álladék kétségen kívül helyezi még csak a föltevést is, hogy az alkotmányos magyar miniszterium e z t akarhassa. Nem oszthat kiváltságokat. Nem teheti tönkre a város ezen biztos jövedelmi forrását, mert a városi képviselő testület kénytelen lenne az egész megdíjazást föladni, ha azt csak úgy lehetne — az egyenlőség gunyjára — keresztülvinni, hogy a város összes polgársága megdíjaztatnék, a szeszgyárosok pedig nem.

A városi képviselőtestület tehát határozottan azon meggyőződésben él, hogy a belügyminiszterium, illetőleg annak feje, Rajner Pál ő nm. lga, e körülmények fölől, ha fölvilágosítatnék: a város igazát kétségbe nem vonhatná, a város jövő haladásának ezen egyetlen biztos föltételét és eszközét meg nem semmisíthetné. Azon meggyőződésben, hogy, ha a nm. belügy miniszter ur előtt fölvilágosítatnék azon ellentét, melyben a második leirat az elsővel áll: lehetetlen, hogy igaz meggyőződése szerint a városnak igazat ne adra. Épen azért elhatározott, hogy a város az első, engedélyező, leirathoz ragaszkodván, nem csak föliratban adja elő sérelmes panaszait, hanem két küldött által világosítja föl a nm. miniszter urat ez ügy állása fölől, kik előadván s okmányilag kimutatván Baruch Jeremiás sérelmes és igaztalan kérelmének alaptalanságát: a nm. miniszter ur személyes igazságérzetéhez appellálják ez ügyet.

És mi teljesen meg vagyunk győződve, hogy ez appellatio nem lesz sikertelen. Az akadály, mely városunk fölvirágzásának ügye elé gördített: nem elháríthatlan!

Sz. B.

B. Podmaniczky Frigyesnek

a képviselőház márczius 9-ki ülésében tartott beszéde.

(Folytatás és vége.)

Én figyelemmel kísértem az egészet, nagy szavak nélkül iparkodtam az emberekre hatni, és meglehet, hogy hibás, de legbensőbb meggyőződésem, hogy honvédség nélkül a véderőt reformálni nem lehet. A ki tehát azt mondja: Én a honvédség lehető legtokéletebb szervezéséhez nem járulok, az azt mondja, hogy a hadsereget reformálni nem lehet. Figyelemmel kísértem a dolgot, de azt láttam, hogy az emberek félnek, az emberek bizonyos nyomás alatt vannak, az emberek nem tudják mit higgyenek. Én akkor egy levelet irtam a miniszterelnök urnak, és megkértem őt, legyen szíves engem főhadnagynak kinevezni. Főhadnagynak pedig azért, mert átolvastam a törvényt, s mert tudtam, hogy mint kapitány nem tehetek szolgálatokat akkor t. i., mivel falun laktam. Azonban kaptam a miniszterelnök urtól egy igen szívélyes választ, melyben felkért, hogy álljak el szándékomtól, és engedjen meg, hogy kapitánynak nevezzen ki. Elfogadtam az ajánlatot, mert ismertem okát. Időközben t. i. saját társaim jöttek hozzám és panaszkodtak irányomban. És miért panaszkodtak? azért, hogy én főhadnagyságot kértem, és hogy én a rangot rontom. Valóban elbámultam. Hát ide jutottunk, hogy mikor arról van szó, hogy szolgálatot tegyünk a hazának, akkor rangról beszélünk? (Helyeslés jobbról, nyugtalanság balon.) Megvallom, ez reám nagyon szomorú hatással

volt egyrészt azért, mert a rangkorságot gyűlölöm, részint azért, mert ez azt mutatja, hogy szám-talanok nem olvasták el a törvényt és tulajdonképp nem ismerik a törvény alapját: mert különben természetesen azt mondták volna, hogy hiszen ő a lovasságnál csak mint főhadnagy tehet szolgálatot a szabadságos állományban.

Én ezeket, t. ház, fel akartam hozni ment-ségül magam iránt, de mentségül egyezersmind azok irányában is, kik azzal vádoltatnak, hogy baloldali meggyőződéssel bíró embereket nem neveztek ki. (Felkiáltás a balon: Igaz!) Megeshatott, de kérem, ily viszonyok között, pedig higgyék meg nekem, a mit mondok, tiszta egyszerű igazság — ily viszonyok között ugyan hol akadt volna baloldali ember oly nagy számmal, a kik szívesen mentek volna a honvédségbe, — bizony nem akadt, hanem igen sok ki akart menni, el lett ijesztve attól, hogy a szabadságos állományba lépjen.

Egyébiránt a mi a kinevezéseket illeti, elhiszem, tudom, hogy igen sok hiba történt; de kérem, mi nem vagyunk mai honvédek, mi megkopaszodtunk ezen szolgálatban; gondoljanak vis-sza, hát ezelőtt 22 évvel nem történt-e számtalan hiba? — és ha akkor azon hibák miatt nem tettük volna meg kötelességünket, a mit teljesítettünk, azon hibák dacára is — bizony akkor kötelességünk nem teljesítésének szomorú következményei lettek volna; de e hibák mind elenyésztek szemünk előtt, mert felfogtuk fontos feladatunkat.

Én részemről igen szerencsés voltam, mert ő baloldali embert ajánlottam, s mind az ő igen szép állást foglalt el és díszére válik az honvédségnek. (Tartós eljenzés.) Én megengedem, hogy lehetnek körülmények, esetek, a mikor a politikai véleményre némi súlyt fektetnek; de másrésről, midőn egy oly intézményről van szó, melyet az összes ország kérdésének kell tekintenünk, mikor egy oly intézmény életbeléptetéséről van szó, megvallom, nem restellek még szemtelenkedni sem, akkor már igazán antichambrirozok, nem hagyok békét az illetőknek mindaddig, míg be nem látják, hogy hibáznak, ha nem járnak úgy el, mint én kívánom.

Ezekután bocsánatot kérek, hogy ily hosszasan beszéltem (Halljuk!) nem a dologhoz: engedjék meg még, hogy csak igen röviden azt nyilvánítsam, hogy a honvédelmi miniszterium költségvetését a részletes tárgyalás alapjául elfogadom, de következtetve természetesen azokból, miket előbb mondtam, csak azt sajnálom, hogy Ivánka t. barátom határozati javaslata már rég nem teljesült, és miután ezen az uton ez teljesedésbe nem mehetett, melyet én részemről, csekély meggyőződésem szerint leginkább óhajtottam volna, két kézzel ragadom meg az alkalmat, hogy most rá adjam szavazatomat, azon kéréssel, méltóztassék a t. ház elfogadni, mert egyik légszentebb kötelességét röjja le azáltal; ha e kötelességünket leröjjük, akkor a tölténelm is, akkor a haza is bizonyára inkább elnézi, ha egyikünk, vagy másikunk néha egy kevésbé botlik is. (Helyeslés balról.)

KÜLFÖLD.

A zsinat nagyban foglalkoztatja a kormányok figyelmét. A félhivatos sajtók nem tartják szükségtelennek, újból meg újból tárgyalni a romai eseményeket. Két francia lap egyidejűleg hoz cikkekkel a csalhatalanság dogmatizálása ellen. Egyik azzal végzi cikkét, hogy „egyelőre még nem lehet látni, a következményeket, melyekkel a csalhatalanság birni fog. A kormányok s zst. szék közötti viszonyok megzavarást fognak szenvedni. A pápával ezentúl lehetetlen lesz valamit megvitatni, miután a csalhatalanság nem vitatkozik. Miért vétessenek fel alkudozások, melyek minden nyomon megleésznek szakíthatók e szavakkal: „Róma szólott, s az ügy be van fejezve.“ Jövőre minden dolgot így fog elintézni a „kuria.“ Bizonyos, hogy e fényvető kilátásokkal szemben a kormány nem maradhat tétlen. A porosz félhivatalos így elmélkedik: „az evangélikus egyházakat, nem igen érintik a küzdelmek, de azért nem szabad feledni, hogy a pápaság törekvései nagy horderővel bírnak katholicus polgártársainkra nézve. Reméljük ennél fogva, hogy a kormányok ezt nem feledendik el.“

FRANCZORSZÁG-ból ezuttal kevés hírvár. Ezek szerint: Napoleon herceg keleti útját ismét elnapolta. A miniszteriumhoz, bizalmi feliratok érkeznek, mint a mely a szabadság új korszakát nyitotta meg Franciaországban. Ezen kívül emlékeztetül, egy kis tüntetés is történt közelebből. Rochefort választóinak egy része azon börtön elé vonult, hol elzárva van. Elénekelte a „Marseillaise“-t, éltette hőseit, s aztán a rendőrség felhívására széteszlott.

OROSZORSZÁG. Nem rég sokat írtak a lapok, s mi is említettük, azon összeesküvést, mely a mai társadalom más alapra fektetésére volt irányozva. Most, az akkor elfogott, mintegy 400-ra menő egyen nagyobb részének elbocsátása felől nyerünk értesítést. Ha igaz?

AZ ANGOL kormány végre törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, az irlandi rendeltségek megakadályozása végett. E javaslat nagyon mérsékelt szellemű, s csak a közszabadság szükséges korlátozását tárgyalja.

OLASZORSZÁG ismét miniszterválság előtt áll. A miniszterium azon javaslata által hozta különösen rossz hangulatba, a parlamentet, hogy ne csak az egyházi, hanem a plébánusi javak is befoglalandók az állam számára.

SPANYOLORSZÁG-ban közelebből, e hó 15-én, Madridban ment véghez egy párba két trónkövetelő, Bourbon Henrik infáns és Montpensier herceg között. — A sértő Bourbon Henrik volt, kisok sértegetései után, közelebből egy durva levélben támadta meg Montpensiert. A párba pisztolyra történt, s az infáns, a herceg golyója által fején találva, néhány perc múlva meghalt. Most már azon következményeket tárgyalják a lapok, melyekkel az a herceg trónjelöltségét illetőleg bírhat. Egyik javára, a másik kárára magyarázza. — Madridban ismét nagyszemű tüntetés ment végbe, a katonaszerzés ellen. Ez alkalommal Prim miniszterelnök élete is veszélyben forogott.

Felhívás.

Az udvarhelyszéki általános népnevelési egyesület alapítója javára jelen évi január 15-én, Sz.-Udvarhelyt rendezett táncszükelemmel összekötött sorsjáték 1. 4. 5. 7. 19. 20. 48. 49. 70. 101. 167. 248. 398. 539. 546. 633 és 647 számú sorsjegyeinek tulajdonosai az azokra esett nyereményeket még mindez ideig nem vitetvén el, ezennel tisztelettel felkéretnek, hogy azokat az illető sorsjegyek átadása mellett egyleti pénztárnok Szentkirályi Árpád úrtól (Sz.-Udvarhely. Henter-ház) jelen évi április végeig elvitetni méltóztassanak. Ellenben a benyújtott nyeremények az egyleti alapítója javára visszaajándékoztaknak fognak tekinteni.

Sz.-Udvarhelyt, 1870, márczius 15.

Az udv. széki általános nép. egyt. igazgató választmánya.

VEGYES.

* A képviselőház utóbbi ülésében a kérvényi bizottság jelentése terjesztetett elő; a pénzügyminiszter Deák Ferencz minapi interpellációjára és Pest városa egy kérvényére adott felvilágosítása után oly képpen magyaráztatott a ház által az ujon épült házak adómentességére vonatkozó törvényezik, hogy az adónak 30 százaléki földterhelmentesítési részlete alól is mentesek, nem pedig csak 70 százalék alól, mint a pénzügyminiszterium azt eddig értelmezte.

* A városi képviselőtestület hetes bizottsága (Dobolyi Sándor, Knöfler Vilmos, Szárvasi Lajos, Bodola János, Ersényes Elek, Kovács Soma és Szász Béla személyekben) elkészülvén a belügyminiszterhez intézendő felirattal szeszmedijasztás ügyében, holnap — tán valószínűleg community ülés leend, melyben a felterjesztés megállapítatik, s a két küldött — a felirat átnyújtására — megválasztatik.

* Az udvarhelyszéki honvédegyesület gr. Andrássy Gyulához a következő bizalmi feliratot intézte: Nagyméltóságú miniszterelnök és honvédelmi miniszter ur, kegyelmes uram! Nagyméltóságodnak f. évi mártius 11-én a képviselőházban a régi honvédek gyámlatására tett magaslatos kezdeményezése minden székegy keblet s közöttök régi honvédségélyző egyesületünk is érdekeny hálára kötelezte. Nagyméltóságod ez által a polgári elismerés és őszinte tisztelet újabb babérját tűzte nemes halántékaira. Egyesületünk részéről nékem tétetett szerencsés kötelességgé ezt Nagyméltóságod előtt szerény sorainkban tolmácsolni. Fogadja el Nagyméltóságod régi bajtársai nevében legőszintebb polgári köszönetünket azon óhajlás kíséretében, hogy nemzeti fejlődésünk, alkotmányos szabadságunk és a honvédegyesület továbbfejlesztésére tartsa meg a gondviselés Nagyméltóságod nemes életét és sokáig. Fogadja stb. az udvarhelyszéki honvédegyesület nevében is megbízásból Erzsébetváros márczius 14. 1870. Sebési István volt régi honvéd őrnagy, és egyesületi elnök.

□ Egyik ellenzéki lap, Pesten, a honvédelmi költségvetés vitatásának idejében, vonatkozással az újabb honvéd-tiszti kinevezésekre, „gyerek játék“-nak nevezte az egész honvédekedést, s a kinevezett tiszteket a val gyanúsította, hogy csak a piros bugyogóban való parádézás kedvéért keresték az állomást. Nehány ujon kinevezett fiatal tiszt aztán meglátogatta ama lap szerkesztőjét, s megkérdezte, ha nem volna-e hajlandó egy kis „gyerek játék“-ot kezdeni velük?.. Ama kiesnylő nyilatkozat a lap következő számában már vissza volt huzva.

* A hivatalos lap közli a földm. ipar és keresk. miniszter rendeletét, melylyel a legújabb távirdeegyzmények értelmében a sürgönydíjak lejjebb szállítatnak. Az első 10 mértföldre terjedő díjv egyelőre jun. 30-ig megmarad s ebben a sürgönyözés 40 kr.; ellenben az eddigi második, 80 kros és harmadik 1 frt 20 kros díjvok f. évi mártius hó utolsó napjával megszüntetvén, folyó évi április hó elsejétől kezdve az első díjvön tulmenő, de a magyar-osztrák monarchia határain belül eső bármely két távirde-állomás közt váltott egyszerű, 20 szóból álló sürgöny díja 60 kr. leend. Julius elsejétől kezdve az egész távirde egyesületben csak két díjv szerint fog számíttatni. Az első díjv egy monarchia határain belül, mint az egyesületi államokkal való táviratozásban minden távirde díjnégyszögletől minden irányban 8 díjnégyszögletre (vagyis mintegy 25 és fél mértföldnyi egyenes távolságra) terjesztetik ki. Az első díj az egyszerű sürgönyökért f. é. július 1-jétől kezdve, egy monarchia határain belül eső mint az egyesülethez tartozó többi államokban fekvő távirdeállomások váltott sürgönyökre nézve 40 kr. leend. Az első díjvön tulmenő egyszerű 20 szóból álló sürgönyökért, ha a monarchia határain belül eső állomásokra szólanak, a f. évi április hó elsejével életbe lépett díjszabály szerint azután is 60 kr. fizetnek. Ellenben azon egyszerű sürgönyökért, melyek a magyar-osztrák monarchia határain, s egyszersmind az egyesületi első díjvön is tulmennek az eddigi 1. 20 kr. díj helyett 80 kr. díj fizetnek.

* Magyar lapok s a hírlapbélyeg. Mint-hogy voltak esetek, hogy magyarországi lapok, melyek Magyarországon fekvő rendeltetési helyekre küldettek, osztrák területet levén kénytelenek érinteni, ott bélyeggel megrovattak, a lajthántuli keresk. miniszterium f. évi febr. 28-án kelt rendeletével tudatta, hogy a magyar korona területén megjelenő lapok csak azon esetben rovandók meg bélyeggel, ha a reichsráthban képviselt országok használatára vannak szánva, nem

pedig midőn lajthántuli állaterületen csak átmennek.

* Bikafalvi dr. Máthé Domokos, diplom. fogorvos, hozzánk intézett levele által tudatni kívánja városunk s vidékünk közönségével, hogy brassói két havi működése után városunkba s innen Kolozsvárra szándékszik utazni, fogászati műtéteket teendő s a fog-technikai művészetet gyakorolando. Ideérkezése e hó vége táján leend.

* Dr. Endes Gábornak, a marosvásárhelyi királyi tábla ujon kinevezett ülnökének tiszteletére — írja a „M. P.“ — eddigi kollegái, a kir. jog akadémiai tanári kara folyó hó 15-én diszlakomát adott, melyen dr. Deésy László tanár s mások élezes toasztokat pattogtattak a megtiszteltnek s többeknek egészségére. Dr. Endesnek, ki tanártársai és tanítványai méltó becsülését bírta, utódja dr. Kolozsvári Sándor lesz. Budai levelezőnk értesítése szerint a miniszterium folyó hó 15-diki ülésben tárgyalatott és ment határozatba a tanár ur kinevezése.

* A m. történelmi társulat kolozsvári bizottságának közelebbi ülésében a „Székely Oklevéltár“ ügyében kinevezett küldöttség tervezete közgyűléstérrel elfogadtatott. E szerint a bizottság által kiadandó s Szabó Károly által szerkesztendő „Székely Oklevéltár“ I. kötete 25, 26 iven Kolozsvárra csinosan nyomtatva jövő 1871-ik évi január 1-jére fog megjelenni, mintegy 350—400 oklevél tartalommal, melyek csaknem kizárólag magok az eredetiek után lesznek teljes hűséggel, kimerítő magyar kivonattal a közölve, maga a kötet pedig bő név- és tárgymutatóval lesz ellátva.

* Megjelent Szana Tamás lapjának a „Szépirodalmi Közlöny“-nek mutatványszám. — Szerény, izletes külsővel, semmi cifra czimrajzzal, de annál gazdagabb tartalommal. A cifra czimrajzot összes íróink elitejének nevei helyettesítik, s a tartalom olyan, milyennel nem találkoztunk Arany János „Koszorúja“ óta. Beszély Tolnáitól, költemény Dalmaditól, aesthetikai cikkek Szász Károlytól, fordított novella, Turgenevtől, azontul genálisan írt tárcza, s szakavatott cikkek kécskék irodalom, színészet s képzőművészet köréből, s egy színészeti korrajz Szigligetitől. A szerkesztői előfizetési felhívás szerény hangú: szól izlésfejlesztő irodalmi közlöny hiányáról, szándékáról ennek pótlásában, s azon közreműködéséről, melyet a legjobb nevű írók legtöbbje biztosított számára, apellál a művelt közönségre, s felmutatja a mutatványszámot, mint programját jövő működésének. A sok charlataneria után, melyet szépirodalmi divatlapjaink üznek, jól esik e nemes hangot hallanunk, s még inkább tapasztalunk, hogy e lapban erő is van megfelelni a magasabb igényeknek. E lap kiadója Fekete Bernát, legfőképpen könyvkereskedőnk egyike, kinek neve azonban már jóhangzású irodalmi s üzleti körökben. A mutatványszám 15 ezer példányban megy szét az előfizetési felhívással. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* Népszámlálási adatainkat a következő újabb tételekkel egészítjük ki: Távollevő helybéli 258. — Rendes katona: tetteges szolgálatban szabadságos 110, tartalékos 32. — Honvéd 55. A hadseregnél szolgálatban volt tiszt 5, altiszt 34, közlegény 132. — Vak 6 férfi, 8 nő. Siketnéma 8 férfi, 1 nő. Elmebeteg 5 férfi, 3 nő. Hülye, együgyű 5 férfi, 3 nő.

Hasznos háziállatok. Lovak: csődör 2 nehéz, 15 könnyűfajta, kancza 27 nehéz, 304 könnyűfajta, herélt 32 nehéz, 335 könnyűfajta, csikó 3 évesig 68. Öszvér 3, számár 88. Magyarfajta

bika 7, tehén 721, ökör 1245, borjú 3 évesig 569. Sveiczi tehén 24, ökör 8, borjú 11. Bivaly 414. Közönséges juh 243. Kecske 11. Sertés 2275. Mékka 118.

A középületek száma 80. Ezekben van szoba 490, kamra 103, előszoba 30, konyha 108, pincze 62, bolt 22, szin 46, raktár 24, istálló 30, csűr 4, lakhatatlan műhely 2. Lakik benne, családtag 615, cseléd 234, albérlő 13, együtt 862. ezeken kívül van templom 7, torony 7, imaház 2, kápolna 2, lisztelő vízi malom 5, fűrészmalom 1.

A magán épületek száma 1396. Van bennük szoba 4166, kamra 1042, előszoba 194, konyha 1162, pincze 638, bolt 105, szin 660, raktár 82, istálló 573, akol 15, csűr 139, lakhatatlan műhely 26, huruba 38. Lakik bennük családtag 9556, cseléd 2040, albérlő 220, együtt 11,816. Ezeken kívül serfőződe 1, szeszgyár 5, lisztelő gőzmalom 1, virágház 2, nyári színház 1.

Bécsi bürzei árkelet.

(1870. március 22-én.)

5% metalliques	61.50
5% nemzeti kölcsön	71.40

860 államkölcsön	98.—
Bankrészvény	724.—
Hitelrészvény	288.50
London	123.95
Ezüst	121.20
Arany	5.85
Földt. ment. kötvény erd.	75.25
Földt. ment. kötv. magyarh.	79.—
" " " horvát-slavon	83.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Szász Béla.

Nyílttér. *)

Bizonyítvány.

A gróf Haller János és gróf Toldalagi Zsigmond közti becsületbeli ügy a mai napon mi előttünk lovagias uton végképpen elenyészett. Maros-Vásárhely, 1870. március 22.

Gr. Haller György elnök.
Szabó János, m. k. honv. őrnagy
Béldi István, m. k.
Z. dr. Knöpfler Vilmos, m. k.
Simény György, m. k.

*) E rovat alatt megjelenő cikkek nem vállal felelősséget a Szerk.

Értesítés.

Alólirt, tisztelettel tudatom, a helyi és vidéki t. ez. közönséggel, hogy — leányom közreműködésével — a hó 1-én szállásomon **gazdasz-szonyi képző-intézetet** nyitottam, még pedig oly formán, hogy délelőtt 9—12-ig gyakorlati utasítást nyújtok a finomított főzés és sütés minden nemében, úgy szintén minden konyha és ház körül szükségeltető ismeretekben; leányom pedig délután 3—5 óráig a fehér- és női ruha szabást és varrást tanítja.

Ez okból tisztelettel fölkérem a tisztelt szülőket, hogy tekintve, vállalatom czélszerűségét, méltóztatásának gyermekeik javát előmozdítani s azt becses pártfogásukkal támogatni és leányaikat, kik a 12 évet betöltötték, mentől előbb oktatásomban részesíteni.

Tandij mindkét ágazatért 8—8 frt, havonként.

Lakásom Szentgyörgy-utca 1073 szám.

Vásárhelyi Sándorné.

HIRDETMÉNYEK.

(27)

4-6

Vajda-Szt-Ivánon, mintegy 100 mázsa stiriai piros lóher mag, fecske-fonal mentes, van eladó a **Horváth Mihály** udvarában, mázsája 28 frt o. é. utó posta Sz.-Régen.

(79)

14—*

„VICTORIA“ biztosító-társaság Kolozsvártt.

Biztosítéki alap:

Alaptőke	1.500,000 ft. — kr.
Tartaléktőke	25,449 „ 80 „
Díjtartalék	520,748 „ 24 „
Összesen	2.046,198 „ 04 „

Forgalom:

Biztosított érték	
1868-ban	109.190,408 ft. — kr.
Bevétel 1868-ban	1.041,596 „ 87 „
Összes kárfizetés	468,139 „ — „

Biztosításokat fogad el, legkedvezőbb feltételek mellett, tűzkárok ellen, (a villámcsapás által okozott tűzkárt, úgy a kihűrezelkedés és oltás körüli rombolás által szenvedett kárt szintén beleértve), lak-, gazdasági- és gyári épületek, malmak, butorok, gyári felszerelések és gépek; kereskedelmi árucikkek és raktárak, nyers és munkában levő termékek, mindennemű marhák, (benn égés ellen) széna, egyéb takarmány és szalmás-gabonákra nézve, úgy szabadban, mint fedél alatt.

Ez utóbbinál a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjesztetik, ha a lerakódás helye iránt előre jelentés tétetett.

Alólirt vezérügynökség tisztelettel hívja fel a t. közönséget, minden biztosításaikkal a „Victoriához“ fordulni, mint a mely a pontos kárfizetésekért nem csak évi bevételeivel, de tetemes biztosítéki alapjával is jót áll: mint erdélyi társaság, a t. erdélyi közönséget különös előnyökben részesíti, a kárait köz tudomásulag azonnal és igazságosan fizeti.

A birodalom legjobb nevű társaságaival viszont biztosítási összeköttetésinél fogva, a „Victoria“ bármely magas értéket biztosítás alá elfogad.

Közelebbi felvilágosításokkal, nyomtatványokkal, stb. minden fontosabb ponton felállított ügynökségek, készséggel szolgálnak, ugyancsak központon a

„Victoria“ biztosító-társaság vezérügynöksége Kolozsvártt.
(Nagypiac, b. Kemény J.-féle háznál.)

(31)

1—3

Eladó falusi birtok.

V.-Szt-Iván községe és határán, M.-Vásárhelytől 2, és Sz.-Régentől 1, órányira, az ugynevezett Gondos-féle, szabadon álló, 115 holdnyi birtok, készpénz fizetés mellett örök áron eladó, ápril 24-kén a birtok átvehető is lévén.

Szóbeli megtalálásokra felel
Szentiványi Kálmán M.-
Vásárhelytt.

(28)

5—16

Gazdasági és kerti veteménymagvak.

Luczerna francia.
magyar.

Lóhere steier.

Burgundi répa.

Tarló répa.

Bükköny.

Fűmag, francia és angol.

Ákászfamag sat.

Mindennemű kerti veteménymagvak, s mintegy 300 féle legújabb virágmagvak, legjobb minőségben és jutányos áron.

Szentjános Ferencz,
Kolozsvártt.